

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BRATISLAVA

Jeséniova 17, 83101 Bratislava

Číslo spisu

8391101922/9673-36771

Bratislava

21. 10. 2022

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“) a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto rozhodnutie:

Výrok

I.
podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 150/2019 Z. z. ukladá účastníkovi konania

obec Majcichov
Majcichov 606
919 22 Majcichov
IČO 00312746

za nesplnenie opatrení nariadených rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 8391100221/281-5553 zo dňa 19.03.2021 podľa § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. neodstránil z parciel C 210/1, k. ú. Majcichov a E 45, k. ú. Majcichov, ktorých je vlastníkom a z parcely C 47/1, k. ú. Majcichov, ktorej je nájomcom invázne dreviny pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) spôsobom, ktorý ustanovuje vyhláška MŽP SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 450/2019 Z. z.“).

pokutu vo výške 1 000,- eur, slovom jedentisíc eur.

Pokutu je potrebné zaplatiť podľa § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a § 21 ods. 9 zákona č. 150/2019 Z. z. do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet: SK 09 8180 0000 0070 0021 4051, swiftová adresa banky: SPSRSKBA, konštantný symbol: 1118, špecifický symbol: 00312746, variabilný symbol: 8391101922. Názov a adresa príjemcu prevodu: Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava.

II.
podľa § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. nariaďuje vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že:

- odstráni z parciel C 210/1, E 45 a C 47/1, k. ú. Majcichov výmladky invázyčných nepôvodných drevín pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), ďalej len „pajaseň“ predpísaným spôsobom v zmysle vyhlášky č. 450/2019 Z. z. do 30.06.2023, a bude sa starať o pozemok tak, aby sa zamedzilo šíreniu invázyčných rastlín.

Odôvodnenie

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti vykonala dňa 24.05.2022 štátny dozor na parcelách C 210/1, E 45 a C 47/1 v k. ú. Majcichov.

Vlastníkom parciel C 210/1 a E 45, k. ú. Majcichov je obec Majcichov, Majcichov 606, 919 22 Majcichov (ďalej len „obec“).

Obec je nájomcom parcely C 47/1, k. ú. Majcichov (súčasť parcely E 47, k. ú. Majcichov) na základe Nájomnej zmluvy na prenájom nehnuteľnosti cintorína v Majcichove zo dňa 19.09.2006.

Štátny dozor bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 150/2019 Z. z. so zreteľom na § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z., dodržiavanie vyhlášky č. 450/2019 Z. z. a zisťovanie plnenia opatrení nariadených obci rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 8391100221/281-5553 zo dňa 19.03.2021.

Inšpekcia počas štátneho dozoru zistila, že obec si ako vlastník a nájomca pozemkov nesplnila povinnosť v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z., a z kontrolovaných parciel neodstránila invázyčný nepôvodný druh dreveniny pajaseň spôsobom, ktorý ustanovuje vyhláška č. 450/2019 Z. z.. Obec likvidovala pajaseň mechanicky, bez použitia herbicídu.

Obec zlikvidovala mechanicky aj invázyčnú drevinu kustovnic cudzia (*Lycium barbarum*), ďalej len „kustovnica“, ktorú je v zmysle vyhlášky č. 450/2019 Z. z. možné likvidovať aj týmto spôsobom.

Dňa 06.07.2022 bol vypracovaný Protokol o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 7355/36/2022-22863/2022 (ďalej len „protokol“). Protokol bol elektronicky, prostredníctvom ÚPVS, zaslaný obci na oboznámenie sa (č. 7355/36/2022-24855/2022 zo dňa 13.07.2022). Obec sa s protokolom oboznámila dňa 13.07.2022, pričom bola určená lehota 10 dní na vyjadrenie sa ku zisteniam štátneho dozoru uvedeným v protokole.

Ku zisteniam štátneho dozoru sa obec v stanovenej lehote nevyjadrila. Dňa 04.08.2022 inšpekcia ukončila s obcou štátny dozor, a to dorúčením Oznámenia o skončení štátneho dozoru č. 7355/36/2022-26754/2022 zo dňa 04.08.2022.

Inšpekcia oznámila účastníkovi konania začatie správneho konania o správnom delikte a vo veci nariadenia opatrení v súlade s § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 150/2019 Z. z. a § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. Oznámením o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu č. 9673/36/2022-32701/2022 zo dňa 22.09.2022 (ďalej len „oznámenie“), ktoré bolo účastníkovi konania doručené elektronicky, prostredníctvom ÚPVS dňa 22.09.2022. V súlade s § 33 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov inšpekcia dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia nahliadnutím do administratívneho spisu č. 7355/2022 a č. 9673/2022, v sídle inšpekcie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia a v rovnakom čase mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Pretože inšpekcia mala všetky podklady, ktoré poskytovali dostatočný podklad pre spoľahlivé posúdenie veci, nenariadila podľa § 21 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov ústne pojednávanie.

Účastník konania sa dňa 30.09.2022 dostavil na inšpekciu za účelom nazretia do spisu. Prítomný za účastníka konania, starosta obce Ing. Tibor Marek, do spisu nenazrel, a do zápisnice RZ č. 9673/36/2022-33447/2022 sa nevyjadril. Ani k samotnému oznámeniu účastník konania nezaslal inšpekcii žiadne svoje vyjadrenie.

Bremeno likvidácie invázyčných druhov je v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. na vlastníkovi, správcovi, resp. užívateľovi pozemku. Účastník konania je vlastníkom parciel C 210/1, k. ú. Majcichov a E 45, k. ú. Majcichov a nájomcom parcely C 47/1, k. ú. Majcichov. Túto skutočnosť obec nepoprela.

Odstraňovanie invázných druhov sa musí uskutočňovať v súlade s vyhláškou č. 450/2019 Z. z. Podrobnejšie popísané podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov rastlín sú uvedené v Prílohe č. 2 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Pajaseň je zapísaný v zozname invázných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Únie vydaný vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 1141/2016 z 13.07.2016, ktorým sa prijíma zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 v platnom znení.

Pre odstraňovanie inváznej dreviny pajaseň je určený chemický spôsob. Na odstraňovanie možno využiť autorizované prípravky na ochranu rastlín (herbicídy) a dodržať postup uvedený vo vyhláške č. 450/2019 Z. z.. Zvyčajne je potrebné vykonať opakovanú aplikáciu po ďalšom vzídení nových jedincov. Pri chemickom spôsobe odstraňovania sa musia dodržať ustanovenia vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín.

Výlučne mechanické odstraňovanie pajaseňa (výrub vzrastlých stromov, kosenie výmladkov), ktoré zabezpečila obec, je nedostatočné a v rozpore s vyhláškou č. 450/2019 Z. z., na ktorú odkazuje § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. – vlastník alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname EÚ okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Mechanické odstraňovanie pajaseňa podporuje jeho rýchlejšie šírenie, čo má opačný účinok ako vyžaduje zákon č. 150/2019 Z. z., ktorého cieľom je zamedzenie šírenia invázných druhov. Pri opakovanom, niekoľkoročnom kosení malých výmladkov pajaseňa by došlo k jeho rýchlemu šíreniu, pričom by na pozemkoch nedokázalo nič iné rásť. Pajaseň je totiž rýchlo rastúca drevina a už v prvom roku života dorastá do výšky dvoch metrov. Do pôdy vylučuje koreňmi alelopatické látky, ktoré bránia rastu iných druhov rastlín. Alelopatický účinok majú aj jeho listy. Vytvára veľké množstvo koreňových výmladkov, z ktorých neskôr vyrastú nové stromy.

Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov rastlín zahŕňa aj nakladanie s biomasou z takto odstránených rastlín, a preto je potrebné zvoliť spôsoby nakladania s biomasou podľa Prílohy č. 3 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Účastník konania je povinný predložiť inšpekcii písomnú správu o splnení opatrení podľa § 16 ods. 18 zákona č. 150/2019 Z. z. do desiatich pracovných dní od ich vykonania, a to listinne na adresu Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava alebo elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS.

Za protiprávne konanie právnickej osoby sa podľa § 21 ods. 4 zákona č. 150/2019 Z. z. uloží pokuta od 1 000 eur do 90 000 eur. Inšpekcia zhodnotila všetky dôkazy zistené počas výkonu štátneho dozoru ako aj závažnosť a rozsah protiprávneho konania a okolností, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a zohľadnila ich vo výške pokuty. Uložená pokuta 1 000 eur je na dolnej hranici zákonom stanoveného rozpätia, jej výška je primeraná, zodpovedá závažnosti a rozsahu protiprávneho konania. Inšpekcia pri ukladaní pokuty prihliadala aj na skutočnosť, že sankcia má splňať preventívnu i represívnu funkciu. Na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu jej výška musí byť stanovená tak, aby sa účastník konania do budúcnosti vyvaroval porušeniu zákonných ustanovení.

Inšpekcia v rozhodnutí č. 8391100221/281-5553 zo dňa 19.03.2021 nariadila účastníkovi konania v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. odstrániť z pozemkov vo vlastníctve, správe alebo užívaní obce invázne nepôvodné druhy, tzn. pajaseň, aj kustovnicu, výlučne spôsobmi uvedenými vo vyhláške č. 450/2019 Z. z.. Inšpekcia berie na vedomie, že účastník konania mal záujem riešiť problematiku invázných druhov. Účastník konania z kontrolovaných parciel zlikvidoval mechanicky kustovnicu, čo je jeden z možných spôsobov likvidácie tejto dreviny podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z.. Za priťažujúce inšpekcia považuje to, že účastník konania zlikvidoval mechanicky aj pajasene, pričom na ich likvidáciu nepoužil aj herbicíd. V rozhodnutí č. 8391100221/281-5553 zo dňa 19.03.2021 inšpekcia jasne okrem iného uviedla, že odstránenie invázných nepôvodných druhov drevín sa musí uskutočniť v súlade s vyhláškou č. 450/2019 Z. z., a že pre pajaseň je povolený chemický spôsob odstraňovania. Rozhodnutie č.

8391100221/281-5553 zo dňa 19.03.2021 bolo účastníkovi konania doručené, oboznámil sa s ním, a napriek tomu nedodrжал uvedené nariadenie týkajúce sa dreviny pajaseň.

Invázne druhy rastlín sa najlepšie likvidujú v počiatočnom štádiu, keď je ich odstraňovanie časovo, aj finančne menej náročné. Musia sa z pozemkov likvidovať opakovane počas roka, niekoľkokrát po sebe, aby došlo k ich postupnej eliminácii. Jednorazový zásah do populácie invázných druhov je nepostačujúci, a spravidla ich populáciu posilní. Nesprávne zvolené postupy pri odstraňovaní invázných druhov napomáhajú ich nekontrolovanému šíreniu, a tým potláčajú pôvodnú vegetáciu. Tieto rastliny sú schopné vytvoriť monocenózy, kde nedokáže rásť nič pôvodné. Invázne nepôvodné druhy spôsobujú veľké škody prírode, uľahčujú aj šírenie chorôb, ktoré predstavujú hrozbu pre ľudí, živočíchy a rastliny. Bez účinných kontrolných opatrení sa bude miera invázie a s ňou spojené riziká pre našu prírodu ešte viac zvyšovať.

Inšpekcia dáva do pozornosti informáciu, že metodicko-poradenskú činnosť v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. vykonáva odborná organizácia ochrany prírody – Štátna ochrana prírody SR, ktorá v prípade potreby dokáže pomôcť účastníkovi konania v identifikovaní invázných rastlín a určiť najvhodnejší spôsob ich likvidácie za dodržania ustanovení zákona č. 450/2019 Z. z. a vyhlášky č. 450/2019 Z. z..

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906 Sufix: 10001

Doručuje sa

Obec Majcichov, Majcichov 606, 91922 Majcichov, Slovenská republika

Na vedomie

(po nadobudnutí právoplatnosti)

1. Ministerstvo životného prostredia, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, Odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
3. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica